

EUROPÆISKE RETNINGSLINJER FOR UDVIKLING OG UDARBEJDELSE AF KORTE LÆRINGSUDBYTTEBESKRIVELSER AF KVALIFIKATIONER

EQF-Europass-projektgruppen

Først udgivet på engelsk som:

EQF-Europass Project Group. (2024). *European guidelines for the development and writing of short, learning-outcomes-based descriptions of qualifications*. Publications Office of the European Union. Cedefop working paper series, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/838553>

Med støtte fra Europa-Kommissionen er disse retningslinjer blevet oversat og er nu tilgængelige på alle EU's officielle sprog samt i yderligere sprogversioner. Oversættelserne er blevet gennemgået og færdiggjort med bistand fra nationale eksperter. Europa-Kommissionen bærer alene ansvaret for oversættelsernes korrekthed. Den engelske version gælder som referencedokument.

Denne publikation bedes citeret som følger:

EQF-Europass-projektgruppen. (2024). *Europæiske retningslinjer for udvikling og udarbejdelse af korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer*. Den Europæiske Unions Publikationskontor. Cedefop arbejdsdokumentserie, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/5215224>

Der findes mange yderligere oplysninger om EU på internettet. De findes på Europa-serveren (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2024



© Cedefop, 2024.

Medmindre andet er angivet, er videreanvendelse af dette dokument tilladt under en Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0)-licens (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Det betyder, at videreanvendelse er tilladt med passende kildeangivelse og angivelse af eventuelle ændringer.

[PDF-udgave](#)

ISSN 1831-2403

ISBN 978-92-896-3942-2

doi: 10.2801/5215224

TI-BA-24-003-DA-N

Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse

(Cedefop) er Den Europæiske Unions referencecenter for erhvervsuddannelse, færdigheder og kvalifikationer. Vi tilvejebringer oplysninger, forskning, analyser og dokumentation om erhvervsuddannelse, færdigheder og kvalifikationer til politikudformning i EU's medlemsstater. Cedefop blev oprettet i 1975 ved Rådets forordning (EØF) nr. 337/75. Denne afgørelse blev ophævet i 2019 ved forordning (EU) 2019/128 om oprettelse af Cedefop som EU-agentur med et fornyet mandat.

Europe 123, Thessaloniki (Pylea), Grækenland
Postadresse: Cedefop service post, 57001 Thermi, Grækenland
Tlf. +30 2310490111, fax +30 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu

Jürgen Siebel, *administrerende direktør*
Mario Patuzzi, *formand for bestyrelsen*

Forord

Disse retningslinjer er resultatet af arbejdet i EQF-Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

Den rådgivende gruppe for den europæiske referenceramme for kvalifikationer og den rådgivende Europass-gruppe besluttede at nedsætte projektgruppen i juni 2021 for at udvikle og nå til enighed om fælles vejledende principper for strukturering af korte beskrivelser af læringsudbytte med henblik på offentliggørelse af kvalifikationer i databaser og registre, der er knyttet til Europass. Gruppen arbejdede fra december 2021 til oktober 2023.

Medlemmerne af projektgruppen omfattede eksperter fra 12 lande og interesseorganisationer inden for uddannelse og arbejdsmarked. Den rådgivende gruppe for den europæiske referenceramme for kvalifikationer og den rådgivende Europass-gruppe blev begge hørt om de foreløbige og endelige udkast til retningslinjerne.

Europa-Kommissionen, GD for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, koordinerede arbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra 2017 om den europæiske referenceramme for kvalifikationer og Europass-afgørelsen fra 2018. Cedefop, repræsenteret ved Zeldà Azzarà og Jens Bjørnavold, ydede teknisk og konceptuel støtte og udarbejdede retningslinjerne i tæt samarbejde med medlemmerne af projektgruppen, herunder Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut.

Vi vil især gerne takke de projektgruppemedlemmer, der har leveret uvurderlige input, gennemført høringer, afprøvet retningslinjerne sammen med nationale eksperter og interessenter og bidraget til at forbedre dokumentet.

Indholdsfortegnelse

FORORD	1
INDHOLDSFORTEGNELSE	2
TABELLER, FIGURER OG TEKSTBOKSE.....	3
INDLEDNING.....	4
Betydningen af korte læringsudbyttebeskrivelser af kvalifikationer	4
Udvikling af og formål med retningslinjerne	5
Brugere og anvendelser af retningslinjerne	6
Retningslinjernes anvendelsesområde	6
Anvendelse af korte læringsudbyttebaserede beskrivelser	7
Sådan navigerer du i retningslinjerne	7
Yderligere overvejelser.....	8
KORTE LÆRINGSUDBYTTEBASEREDE BESKRIVELSER: VIGTIGE BYGGESTEN	9
A – FORMELLE ASPEKTER.....	10
A1. Længde	10
A2. Beskrivelsens format	10
B – INDHOLDSMÆSSIGE ASPEKTER	11
B1. Kvalifikationens overordnede mål og orientering i form af en beskrivelse	11
B2 – Læringsudbytte i punktform.....	18
AKRONYMER.....	28
BILAG.....	29
Bilag I. Eksempler på korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer 29	
Bilag II. Handlingsverber	32
Bilag III. Kvalifikatorer (adjektiver og adverbier)	35
Bilag IV. Europæisk referenceramme for kvalifikationer: niveaudekskriptorer	36
Bilag V. Yderligere kilder og links	39

Tabeller, figurer og tekstbokse

Tabeller

Tabel 1.	Den korte beskrivelses struktur og format (beskrivelse og punktopstillinger)	10
Tabel 2.	Kvalifikationens overordnede mål og orientering	11
Tabel 3.	Læringsudbytte i punktform	18
Tabel 4.	Syntaks i sætninger (i punktform) vedrørende læringsresultater	21

Figurer

Figur 1.	Korte læringsudbyttebaserede beskrivelser: vigtige byggesten	9
----------	--	---

Tekstbokse

Tekstboks 1.	Eksempler på beskrivelser af kvalifikationers overordnede mål og orientering	11
Tekstboks 2.	Definitioner af hovedbegreber	19

Indledning

Betydningen af korte læringsudbyttebeskrivelser af kvalifikationer

Læringsudbytte er en erklæring om, hvad en person bør vide, forstå og/eller kunne ved afslutningen af en læringsproces. Udviklingen og anvendelsen af nationale kvalifikationsrammer (NQF'er) baseret på læringsudbytte og tilknytningen til den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) på EU-plan har forbedret gennemsigtigheden og sammenligneligheden af kvalifikationer ⁽¹⁾ i hele Europa.

EQF- og NQF-niveauer er en let indgang til at få en første forståelse af kvalifikationer, og udviklingen af kvalifikationsdatabaser og -registre er afgørende for at gøre kvalifikationerne mere gennemsigtige.

Anvendelsen af tilgangen med læringsudbytte har vist sig at være nyttig til at identificere ligheder og forskelle mellem kvalifikationer og giver en bedre forståelse af deres omfang og orientering ⁽²⁾. Nylige undersøgelser og projekter viser imidlertid, at beskrivelser af læringsudbytte kan variere, f.eks. med hensyn til længde, formulering og detaljeringsgrad, og dette udgør en udfordring for sammenligneligheden af kvalifikationer ⁽³⁾.

Fuldstændige beskrivelser af nationale kvalifikationer udarbejdes i henhold til nationale kriterier og prioriteter og kan henvise til en lang række specifikke læringsudbytter. Korte og syntetiske beskrivelser, der bygger på, men ikke erstatter fuldstændige nationale beskrivelser, har flere fordele, da de kan give let adgang og være en indgang for individuelle lærende eller arbejdsgivere, der søger

(1) Kvalifikationer: formelt anerkendt resultat af en vurderings- og valideringsproces, der opnås, når en kompetent myndighed fastslår, at en bestemt person har opnået læringsudbytte i henhold til bestemte standarder.

(2) Cedefop (2020). [European qualifications framework. Initial vocational education and training: focus on qualifications at levels 3 and 4.](#)
Cedefop (2020). [National qualifications frameworks developments in Europe 2019. Qualifications frameworks: transparency and added value for end users.](#)
Cedefop (2022). [Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes.](#)

(3) EQF-pilotprojekter og -projektgruppe om horisontal sammenlignelighed af kvalifikationer 2016 og 2018, EQF-Europass-projektgruppe om kort beskrivelse af kvalifikationer 2023,
Cedefop (2022). [Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes.](#)
Cedefop (2022). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook.](#) Anden udgave.

oplysninger om specifikke kvalifikationer. De kan lettere oversættes og kan give et hurtigt overblik over kvalifikationens indhold og profil.

Det er vigtigt at strukturere korte beskrivelser efter de samme principper for at øge gennemsigtigheden og forståelsen og lette sammenligneligheden, og det kan også understøtte den digitale udvikling med hensyn til at få adgang til, bruge, forbinde og sammenligne oplysninger om kvalifikationernes indhold og profil ⁽⁴⁾.

Forbedring af tilgængeligheden, gennemsigtigheden og sammenligneligheden af kvalifikationer kan øge arbejdstagernes og de lærendes mobilitet og støtte livslang læring og karriereplanlægning ved at bygge bro mellem forskellige kvalifikationer og erfaringer.

Udvikling af og formål med retningslinjerne

Disse retningslinjer er udarbejdet af en ekspertgruppe ⁽⁵⁾ på EU-plan koordineret af Europa-Kommissionen med teknisk og konceptuel støtte fra Cedefop og i samråd med nationale eksperter og interessenter.

I alt 33 kvalifikationer (korte og fuldstændige beskrivelser) blev forelagt gruppen, og 22 af disse kvalifikationer blev analyseret for at udlede nøgleprincipper, som retningslinjerne skulle baseres på. Et første udkast til retningslinjerne blev fremlagt på det 60. møde i EQF-rådgivningsgruppen i november 2022 (Note EQF AG 60-4) og derefter afprøvet. Arbejdet omfattede indsamling af feedback fra nationale interessenter om teksten til retningslinjerne samt udarbejdelse af korte beskrivelser af kvalifikationer ved brug af retningslinjerne med henblik på at tilføje eksempler. Ved processens afslutning blev der udarbejdet 20 beskrivelser, og der blev gennemført en peer review proces for at identificere aspekter, hvor retningslinjerne skulle forbedres for at opnå større klarhed, og for at identificere beskrivelser, der kunne tjene som eksemplariske (tre eksempler blev medtaget i retningslinjerne).

(4) Azzara Z., & Garmash A. (2022). [From fragmented paper-based systems to digitally connected qualification systems accessible to citizens](#). I Cedefop, ETF, UNESCO & UNESCO Institute for Lifelong Learning. *Global Inventory of regional and national qualifications frameworks 2022. Volume 1: Thematic Chapters*. Den Europæiske Unions Publikationskontor.

(5) Den rådgivende gruppe for den europæiske referenceramme for kvalifikationer og den rådgivende Europass-gruppe besluttede at nedsætte en projektgruppe med mandat til at udarbejde retningslinjer for korte beskrivelser af læringsudbytte til offentliggørelse på Europass. Gruppen bestod af eksperter fra 12 lande (Østrig, Belgien (NL), Cypern, Finland, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien, Nederlandene, Norge, Portugal, Slovenien), European University Association, SME United, Business Europe og ETF. Gruppen blev ledet af Europa-Kommissionen med teknisk og konceptuel støtte fra Cedefop.

Formålet er at fremme fælles principper og dermed en konsekvent struktur og tilgang til udviklingen af korte og præcise læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer med henblik på offentliggørelse i kvalifikationsdatabaser og -registre, der er knyttet til [Europass](#).

Brugere og anvendelser af retningslinjerne

Administratorer, uddannelsesudbydere, organer med ansvar for kvalifikationer og/eller eksperter med ansvar for definitionen og beskrivelsen af kvalifikationer på alle niveauer og i alle sektorer, offentlige såvel som private, kan anvende disse retningslinjer ved udarbejdelsen af korte beskrivelser.

Retningslinjerne er rettet mod korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af NQF-/EQF-kvalifikationer, men de kan anvendes i forbindelse med alle kvalifikationer, certifikater og eksamensbeviser samt til at beskrive dele eller enheder af kvalifikationer. De kan bruges til beskrivelser af kvalifikationer med eller uden NQF/EQF-niveauer.

Retningslinjernes anvendelsesområde

Udviklingen af både korte og lange beskrivelser af kvalifikationer er et nationalt ansvar.

Disse retningslinjer støtter udviklingen og udarbejdelsen af korte – syntetiske og kortfattede – læringsudbyttebaserede beskrivelser, der belyser indholdet, orienteringen og kompleksiteten af alle typer og niveauer af kvalifikationer. De fuldstændige beskrivelser af kvalifikationer (f.eks. i form af kvalifikationsstandarder eller nationale læseplaner) er ikke omhandlet i disse retningslinjer.

Eksisterende informationsmodeller ⁽⁶⁾ indeholder datafelter (f.eks. titel på kvalifikation, tildelende organ, felt) for at forbedre udvekslingen af oplysninger om kvalifikationer og databaser/registre over kvalifikationer ⁽⁷⁾. De eksisterende

⁽⁶⁾ "Informationsmodeller" er det udtryk, der anvendes i forbindelse med den europæiske læringsmodel. Udtrykket henviser til de kilder, der er analyseret og anvendt ved opbygningen af den europæiske læringsmodel. Dette omfatter f.eks. definitioner og standarder, der er udledt af EQF-henstillingen, Europass-henstillingen, tillæg til eksamensbevis eller tillæg til certifikat).

⁽⁷⁾ I bilag IV til EQF-henstillingen angives obligatoriske og valgfrie datafelter til digital offentliggørelse af oplysninger om alle typer og niveauer af kvalifikationer (f.eks. titel på kvalifikation, tildelende organ, felt). På grundlag af bilag III støtter Qualification Dataset Register (QDR) og den europæiske læringsmodel (ELM) offentliggørelsen og udvekslingen af oplysninger om kvalifikationer i Europass. Selv om betydningen af

modeller giver imidlertid kun generel vejledning i, hvordan oplysninger om læringsudbytte præsenteres på en måde, der understøtter gennemsigtighed og sammenlignelighed. Disse retningslinjer bygger på og har til formål at integrere sådanne modeller ved at fokusere på det specifikke datafelt "læringsudbytte".

Anvendelse af korte læringsudbyttebaserede beskrivelser

På europæisk og internationalt plan, f.eks. gennem Europass og EQF, fremmer udviklingen af korte beskrivelser gennemsigtigheden og sammenligneligheden af kvalifikationer i forskellige sektorer og lande. De giver også mulighed for at øge kvaliteten af og anvendelsesområdet for eksisterende værktøjer til udveksling af oplysninger om kvalifikationer.

På nationalt plan kan korte beskrivelser anvendes til informations- og kommunikationsformål, navnlig til støtte for kvalifikationsrammer og som en del af kvalifikationsdatabaser og -registre.

Korte beskrivelser af kvalifikationer bør gøre det muligt for nationale og internationale brugere og interessenter (herunder lærende, arbejdsgivere, vejledere, forældre, lærere, uddannelsesudbydere og valideringspraktikere) at sætte sig hurtigt ind i læringens indhold, kompleksitet og orientering. Selv om beskrivelserne bør give ensartede oplysninger om læringens kompleksitetsniveau, er deres primære fokus ikke at give en nærmere begrundelse for EQF-/NQF-niveauet.

Anvendelsen af korte læringsudbyttebaserede beskrivelser kan afhænge af den nationale sammenhæng og praksis, herunder deres sammenhæng med mere detaljerede beskrivelser af kvalifikationer eller programmer og læseplaner. Nogle lande skelner allerede mellem fuldstændige og detaljerede læringsudbyttebaserede beskrivelser, der anvendes til nivellering eller anerkendelse, og anvender kortere beskrivelser til at opsummere de centrale aspekter af kvalifikationen.

Sådan navigerer du i retningslinjerne

Retningslinjerne er opdelt i to hovedafsnit, A og B.

oplysninger om læringsudbytte understreges, giver disse eksisterende modeller kun generel vejledning i, hvordan disse præsenteres på en måde, der understøtter gennemsigtighed og sammenlignelighed. Disse retningslinjer bygger således på, men udvider også eksisterende modeller for udveksling af oplysninger om kvalifikationer.

I afsnit A er der fokus på de formelle aspekter af beskrivelsen (længde og format). I afsnit B er der fokus på beskrivelsens indholdsaspekter, der gives vejledning om, hvad der skal overvejes under udarbejdelsen, og der er forslag til sætningssyntaks.

Ved udarbejdelsen af korte beskrivelser er det vigtigt at anlægge en fleksibel tilgang til de centrale indholdsaspekter, der er anført i retningslinjerne (bredde/omfang, dybde/kompleksitet og kontekst), og ikke behandle dem på en uflexibel eller mekanistisk måde. Nogle sondringer er begrebsmæssige abstraktioner, der i praksis overlapper hinanden.

Nogle af forslagene kan synes indlysende eller ligetil for eksperter og fagfolk inden for læringsudbytte. Da retningslinjerne også har til formål at støtte aktører, der er mindre fortrolige med dette område, er der også medtaget generel rådgivning samt links til yderligere ressourcer (se afsnittet om referencer og links).

For at understøtte læserens forståelse indeholder retningslinjerne forklaringer, billeder, vejledende spørgsmål, anbefalinger og yderligere tips og overvejelser. Ud over tre eksempler på korte beskrivelser i bilag I indeholder retningslinjerne specifikke eksempler i forbindelse med anbefalinger og tips. Der er også en liste over handlingsverber og kvalifikatorer.

Eksemplerne i retningslinjerne er enten hentet fra eksisterende korte beskrivelser af kvalifikationer eller er blevet tilpasset eller opstillet til illustration.

Yderligere overvejelser

Under udarbejdelsen af disse retningslinjer og de ledsagende eksempler (bilag I) blev det klart, at det er en udfordrende opgave at udarbejde den perfekte korte beskrivelse. Dette er et nationalt ansvar, og forskellige lande kan have forskellige kriterier, der skal opfyldes, eller aspekter, de ønsker at fremhæve. Udarbejdelsen af disse retningslinjer bør betragtes som en del af et løbende samarbejde mellem landene, der sigter mod at udvikle og anvende fælles retningslinjer for læringsudbyttebaserede beskrivelser for at forbedre gennemsigtigheden og sammenligneligheden af kvalifikationer. Gennem erfaringer, løbende samarbejde og udvekslinger om anvendelse af retningslinjerne på tværs af lande og sektorer kan retningslinjerne udvikles yderligere og omfatte flere eksempler.

Ved udarbejdelsen af korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer anbefales det at overveje at inddrage eksperter uden for organisationen og/eller landet med henblik på feedback.

Korte læringsudbyttebaserede beskrivelser: vigtige byggesten

Følgende principper bør tages i betragtning ved udviklingen og udarbejdelsen af korte beskrivelser:

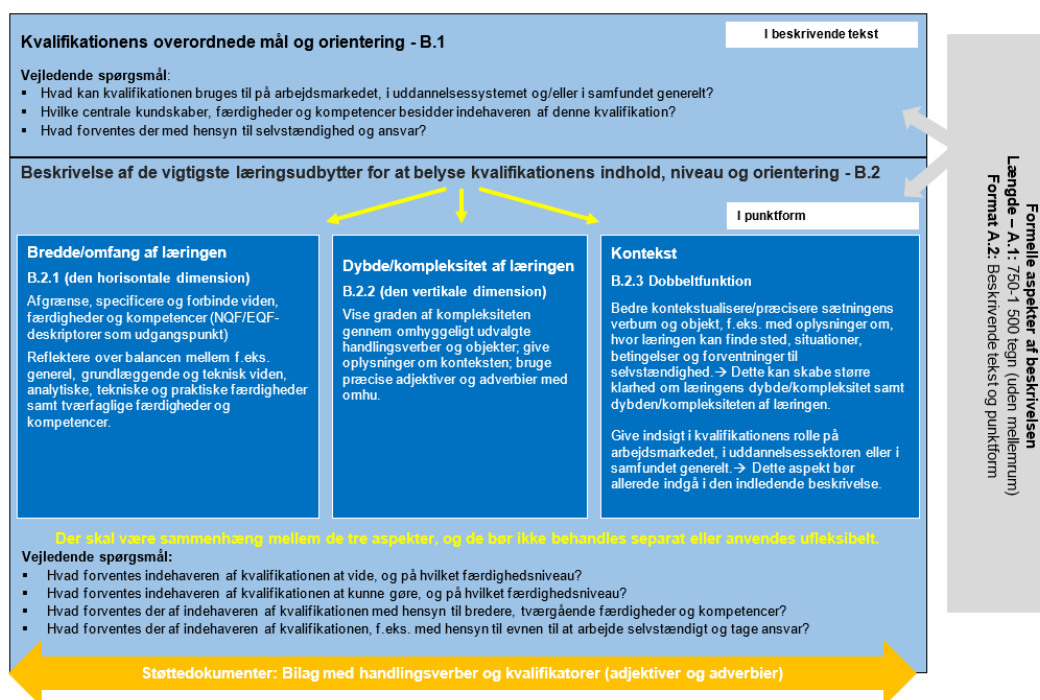
A. Formelle aspekter

- a) A.1 Beskrivelsens længde (750-1 500 tegn uden mellemrum)
- b) A.2 Beskrivelsens format (beskrivelse og punktopstillinger).

B. Indholdsmæssige aspekter

- a) B.1 Kvalifikationens overordnede mål og orientering (beskrivende tekst)
- b) B.2 Vigtigste læringsudbytte (i punktform) for at belyse kvalifikationernes orientering, indhold og kompleksitet under hensyntagen til følgende aspekter:
 - i) B.2.1 Bredde/omfang af opnået læring
 - ii) B.2.2 Dybde/kompleksitet af opnået læring
 - iii) B.2.3 Oplysninger om kontekst

Figur 1. Korte læringsudbyttebaserede beskrivelser: vigtige byggesten



Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

A – Formelle aspekter

A1. Længde

Beskrivelsen skal være på mellem 750 og 1 500 tegn (uden mellemrum).

Denne vejledende længde er tilstrækkelig til at belyse kvalifikationens væsentligste indhold, og den giver læserne mulighed for hurtigt at forstå kvalifikationens væsentlige træk. Der blev fastsat en vejledende grænse for at sikre, at beskrivelsen kan betragtes som kort.

A2. Beskrivelsens format

Beskriv kvalifikationen ved brug af en kombination af beskrivelse og punktopstillinger.

Beskrivelsen bør anvendes til at præsentere kvalifikationens overordnede mål og orientering (B.1).

Punktopstillinger bør anvendes til at belyse de specifikke læringsudbytter (B.2).

Tabel 1. **Den korte beskrivelses struktur og format (beskrivelse og punktopstillinger)**

Beskrivelse af kvalifikationens overordnede mål og orientering	Indehaveren af kvalifikationen.....
Opstilling af læringsudbytte i punktform	Han/hun kan: 1) 2) 3) ...

Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

B – Indholdsmæssige aspekter

B1. Kvalifikationens overordnede mål og orientering i form af en beskrivelse

Beskrivelsen bør starte med en kortfattet indledning i form af en beskrivelse af kvalifikationens overordnede mål og orientering, herunder oplysninger om kontekst ⁽⁸⁾.

Dette bør sætte læseren i stand til at forstå kvalifikationens væsentligste indhold og dens rolle og betydning i forhold til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemerne og/eller samfundet generelt.

Tabel 2. Kvalifikationens overordnede mål og orientering

Beskrivelse af kvalifikationens overordnede mål og orientering	Indehaveren af kvalifikationen.....
Opstilling af læringsudbytte i punktform	Hon/hun kan: 1) 2) 3) ...

Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

Tekstboks 1. Eksempler på beskrivelser af kvalifikationers overordnede mål og orientering

Eksempel A

Indehaveren af kvalifikationen "kontorassistent" (EQF/NQF 4) har viden og færdigheder til at udføre kontormæssige, administrative og organisatoriske opgaver i virksomheder i alle sektorer og andre institutioner (f.eks. offentlig forvaltning, organisationer, foreninger osv.) på grundlag af en treårig vekseluddannelse i uddannelsesvirksomheden og på erhvervsskolen. Afhængigt af opgavens fokus

⁽⁸⁾ Titlen på kvalifikationen vil ofte give vigtige oplysninger om en kvalifikations oprindelse og orientering, især hvis den henviser til en velkendt kvalifikationstype (erhvervsmæssig grunduddannelse, bachelor eller kandidat inden for videregående uddannelse) og/eller til en bestemt opgave eller et bestemt erhverv. Dette er ikke altid tilfældet, og det er derfor nødvendigt med en præcis beskrivelse af konteksten. Kontekstrelaterede oplysninger er vigtige ved beskrivelsen af kvalifikationens overordnede mål og orientering (B1) og ved opstillingen af læringsresultaterne i punktform (B2).

arbejder assistenten på kontor, i en regnskabsafdeling, i en personaleafdeling eller inden for områder som indkøb, salg og lager.

Eksempel B

Indehaveren af kvalifikationen "grundlæggende erhvervsuddannelse for miljøteknologer inden for spildevandshåndtering" (EQF/NQF 4) kan arbejde med afløbssystemer og regnvandshåndtering samt behandling af spildevand og kloakslam. Han/hun arbejder på kommunale og industrielle spildevandsrensingsanlæg og i kloakselskaber. Han/hun sikrer en bæredygtig og energieffektiv drift af kommunale og industrielle spildevandsrensingsanlæg. Indehaveren af kvalifikationen er kvalificeret til at forvalte små spildevandsrensingsanlæg.

Eksempel C

Indehaveren af kvalifikationen "erhvervskvalifikation inden for frisør- og skønhedspleje" (EQF/NQF 4) kan yde kundeservice inden for skønheds- og hårpleje og sælge virksomhedens produkter og tjenester baseret på omfattende viden om produkter samt sundheds- og sikkerhedsprocedurer. Han/hun har en generel grundlæggende kompetence og kan vælge at specialisere sig inden for vejledning om hår- og skønhedspleje, hudpleje, klipning eller barbering.

Eksempel D

Indehaveren af kvalifikationen "Statsautoriseret revisor" (EQF/NQF 5) kan registrere og kontrollere eksterne organisationers finansielle data. Han/hun kan rådgive klienter om, hvordan de overholder juridiske regnskabsregler, og give klienten de nødvendige forretningsoplysninger. Indehaveren af denne kvalifikation anses for at være akkrediteret til at udøve erhvervet som revisor som selvstændig erhvervsdrivende. I Belgien (Flandern) er det kun akkrediterede revisorer, der kan udøve erhvervet.

Eksempel E

Indehaveren af kvalifikationen "kirurgisk assistent" (EQF/NQF 6) spiller en afgørende rolle inden for kirurgisk pleje med mange krævende, kirurgiske og risikable operationer og hurtige komplekse teknologiske udviklinger. Han/hun kan være en del af et tværfagligt team bestående af førende medicinske specialister, anæstesilæger, anæstesisygeplejersker og operationssygeplejersker. Han/hun kan hjælpe den behandelende specialist med dennes aktiviteter og koordinerer og styrer plejeprocessen omkring patienten i den perioperative periode. Derudover kan han/hun samarbejde med operationsafdelingens støttetjenester, f.eks. den centrale sterilisationsafdeling, sygeplejeafdelingerne, radiologiafdelingen og laboratorierne. Kvalifikationen kan opnås som en del af grunduddannelsen, hvor den lærende er ansat i en akkrediteret sundhedsinstitution under kurset.

Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

Vejledende spørgsmål

Formålet med nedenstående spørgsmål er at gøre det lettere at overveje aspekter, der kan fremhæves ved udarbejdelsen af beskrivelser af kvalifikationer overordnede mål og orientering (B1). Formålet er ikke at besvare alle spørgsmål direkte eller mekanisk.

- a) Hvad kan kvalifikationen bruges til på arbejdsmarkedet, i uddannelsessystemet og/eller i samfundet generelt? Hvad kan indehaveren af kvalifikationen bruge kvalifikationen til?
- i) Er kvalifikationen rettet mod specifikke opgaver, funktioner og/eller erhverv?
 - ii) Giver kvalifikationen en særlig tilladelse til erhvervsmæssig praksis? Giver den adgang til et lovreguleret erhverv? Giver kvalifikationen ret til at starte specifikke forretnings- eller iværksætteraktiviteter?
 - iii) Hvis kvalifikationen ikke er direkte knyttet til specifikke opgaver, erhverv eller professioner, hvad er formålet med kvalifikationen i forhold til:
 - beskæftigelse
 - grunduddannelse
 - efter- og videreuddannelse
 - personlig udvikling
 - iv) Giver kvalifikationen adgang til specifik yderligere læring? Er det relevant at nævne mulige videreuddannelsesmuligheder?
 - v) Er der specifikke krav for at kunne opnå kvalifikationen, der bør nævnes, for at præcisere dens rolle og betydning?
- b) Hvilke centrale kundskaber, færdigheder og/eller kompetencer ⁽⁹⁾ besidder indehaveren af denne kvalifikation?

⁽⁹⁾ I drøftelserne om den europæiske kvalifikationsramme har udtrykket "kompetence" givet anledning til debat på grund af forskellige fortolkninger. Selv om der relativt hurtigt blev opnået enighed om afgrænsningen af "færdigheder" og "viden" i en tidlig fase af udviklingen af EQF, viste det sig at være mere udfordrende at definere det tredje område. Det tredje EQF-område blev oprindeligt benævnt "kompetence", men omfanget blev begrænset til begrebet "selvstændighed og ansvar". EQF-revisionen i 2017 ændrede kun overskriften for det tredje område til "selvstændighed og ansvar" uden væsentlige ændringer i niveaudeksriptorerne. En analyse af NQF-niveaudeksriptorer i forbindelse med det "tredje EQF-område" (tidligere kaldet kompetence og nu ansvar og selvstændighed) viser, at selv om alle deskriptorer på nationalt niveau har elementer, der er i overensstemmelse med selvstændighed og ansvar som omhandlet i EQF-henstillingerne, har nogle lande udvidet deres deskriptorer til at omfatte bredere dimensioner såsom "kritisk tænkning", "kreativitet", "iværksætteri", "læringskompetence", "samarbejde" osv. Selv om der i disse retningslinjer udtrykkeligt henvises til EQF-niveaudeksriptorerne som et centralt udgangspunkt i et forsøg på at være så inkluderende som muligt i forhold til national praksis og ikke udelukke aspekter, der anses for vigtige i landene, anvendes udtrykket "kompetence" i retningslinjerne, samtidig med at betydningen af at tage selvstændighed og ansvar i betragtning i forbindelse med beskrivelsen af læringsudbytte understreges. Yderligere oplysninger om EQF- og NQF-niveaudeksriptorer findes på: Cedefop (2018). [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#). Den Europæiske Unions Publikationskontor.

- c) Hvad forventes der af indehaveren af kvalifikationen, f.eks. med hensyn til evnen til at arbejde selvstændigt?
- d) Hvad forventes der af indehaveren af kvalifikationen – f.eks. med hensyn til at tage ansvar for processer og lede andre?

Anbefalinger

- a) Hold beskrivelsen kort og præcis og sigt mod en længde på ca. 1/4 af den fulde beskrivelse.
- b) Undgå at bruge en bestemt kønsform.
- c) Anvend udtrykket "indehaveren af kvalifikationen ...", "kvalifikationens indehaver" eller den titel, der er erhvervet, når vedkommende er indehaver af kvalifikationen, og når det er nødvendigt, anvend han/hun.
- d) Angiv EQF/NQF-niveauet (hvis relevant) i parentes.
Eksempel: "Indehaveren af kvalifikationen "kontorassistent" (EQF/NQF 4) kan ...".
- e) Sørg for, at beskrivelsen af læringsudbytte, der er opstillet i punktform, er korrekt, og sørg for, at der er sammenhæng mellem beskrivelse og punktopstillinger:
Undgå: uoverensstemmelser mellem beskrivelsen og punktopstillingerne. I beskrivelsen lægges der f.eks. vægt på en høj grad af selvstændighed, men i listen over læringsudbytte henvises der kun til samarbejde med andre.
- f) Afhængigt af kvalifikationens orientering skal den indeholde oplysninger om kvalifikationens betydning og rolle i forhold til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemerne og/eller samfundet generelt:
Eksempler på oplysninger om kontekst, der indgår i beskrivelsen for at vise kvalifikationens rolle på arbejdsmarkedet:
 - i) "Indehaveren af kvalifikationen "virksomhedsadministration" (EQF/NQF 5) kan arbejde inden for erhverv og administration og er kvalificeret til at blive selvstændig iværksætter"
 - ii) "Indehaveren af kvalifikationen "Hotelreceptionist" (EQF/NQF 3) kan arbejde i hoteller og vandrehjem, rejsebureauer og inden for turistservice"
 - iii) "Indehaveren af kvalifikationen "Tømrer" (EQF/NQF 4) kan bygge, installere, vedligeholde og renovere trækonstruktioner i forskellige bygningstyper. Han/hun kan planlægge og udføre manuelt og mekanisk arbejde på trækonstruktioner til indendørs og udendørs vægge, lofter, tage og gulve
 - iv) "Indehaveren af denne kvalifikation er kvalificeret til at udøve erhvervet som revisor som selvstændig erhvervsdrivende"

- v) "Kvalifikationen er en forudsætning for at udøve erhvervet som klinisk psykolog i landet"
- vi) "Kvalifikationen giver mulighed for at erhverve uddannelseskvalifikationer og/eller faglige kompetencer med henblik på at (gen)indtræde eller avancere på arbejdsmarkedet".

Eksempler på oplysninger om kontekst, der indgår i beskrivelsen for at belyse kvalifikationens betydning i forhold til uddannelsessystemerne eller samfundet generelt:

- i) "Kvalifikationen giver et solidt grundlag for bioteknologisk forskning, og indehaveren kan studere videre inden for specialiserede områder såsom genteknologi og farmaceutisk forskning"
- ii) "Kvalifikationen er designet til at fremme mere kompleks og specialiseret læring inden for elektriske installationer eller netværk"
- iii) "Der er tale om en skolebaseret grundlæggende erhvervsuddannelse. Det er samtidigt muligt at erhverve kvalifikationer, som er adgangsgivende til videregående uddannelser"
- iv) "Kvalifikationen giver adgang til videregående studier"
- v) "Kvalifikationen giver generel viden og generelle kompetencer med henblik på beskæftigelse i forskellige erhvervsroller. Den giver mulighed for personlig udvikling og åbner døre for efter- og videreuddannelse på specialiserede områder inden for virksomhedsledelse eller iværksætteri"
- vi) "Kvalifikationen 'førstehjælpskursus' giver enkeltpersoner viden og færdigheder til at yde øjeblikkelig hjælp i medicinske nødsituationer og fremmer sikkerheden for både indehaveren og det omgivende samfund".

Bemærk, at samme beskrivelse kan fremhæve kvalifikationens betydning i forhold til et eller alle aspekter (arbejdsmarkedet, uddannelsessystemerne, samfundet generelt osv.).

- g) Vælg og sammenfat grundlæggende viden og færdigheder og kompetencer, der er erhvervet med kvalifikationen. Det kan være nyttigt at overveje, om der i højere grad skal fokuseres på teoretisk eller faktuel viden eller praktiske, analytiske eller tværgående færdigheder ⁽¹⁰⁾:

⁽¹⁰⁾ Der kan sondres forskelligt mellem begreberne viden og færdigheder fra land til land. På EU-plan er hovedelementerne i EQF-niveaudeskriptorerne 1) viden beskrevet som faktuel og/eller teoretisk, 2) færdigheder beskrevet som kognitive og praktiske og 3)

- i) undgå generelle udsagn: "Han/hun har vigtige faglige færdigheder og kompetencer og *godt alment kendskab* inden for sit område"
- ii) undgå at bruge generelle adjektiver: "Han/hun leverer *god* kundeservice". Se bilag III.
- iii) eksempler på sætninger i den indledende beskrivelse, der kan illustrere erhvervelsen af specifikke og tekniske færdigheder inden for en bestemt sektor eller et bestemt erhverv, samt mere generelle færdigheder og generel viden, der kan anvendes på tværs af forskellige sektorer på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt eller som forberedelse til yderligere læring:
 - "Indehaveren af kvalifikationen kan installere, reparere og igangsætte opgaver på en sikker måde i bolig- og industribygninger. Han/hun sikrer, at det endelige resultat opfylder de krav, der er fastsat for arbejdet.
 - "Han/hun besidder en række grundlæggende generelle kundskaber, herunder talforståelse og læse- og skrivefærdigheder, og har kompetencer, således at vedkommende kan engagere sig som aktiv medborger i lokalsamfundet".
 - "Indehaveren af kvalifikationen kan sikre, at IT-systemerne fungerer gnidningsløst. Han/hun kan udvikle, tilpasse og/eller vedligeholde disse og hjælpe brugerne".
 - "Han/hun kan bygge, installere, genopbygge, vedligeholde og renovere trækonstruktioner i forskellige typer bygninger".
 - "Indehaveren af kvalifikationen kan foretage en tilbundsående analyse af eksisterende forskning og formulere forskningsspørgsmål for at fremme biodiversitetsforskningen".
- h) Angiv det overordnede niveau af selvstændighed og ansvar. Dette kan også gøres ved at bruge kvalifikatorer (adjektiver og adverbier) og/eller omhyggeligt vælge verber og objekter. Eksempler:
 - i) "Indehaveren af kvalifikationen "Hotelreceptionist" (EQF/NQF 3) kan arbejde i hoteller og vandrehjem, rejsebureauer og inden for turistservice. Han/hun arbejder på medarbejderniveau med begrænset selvstændighed og ansvar i arbejdet med

selvstændighed og ansvar. Før revisionen af det tredje element blev det kaldt "kompetence", men det blev beskrevet som et udtryk for selvstændighed og ansvar. Ved revisionen af EQF-henstillingen blev overskriften for det tredje læringsområde ændret fra kompetence til selvstændighed og ansvar. Kilde: EQF-henstillingen 2017.

- modtagelsestjenester og følger de foreskrevne procedurer for de specifikke opgaver"
- ii) "Indehaveren af kvalifikationen kan i forbindelse med mindre komplekse anlægsarbejder koordinere, lede og tilpasse det ledende personales aktiviteter på byggepladsen"
 - iii) "Indehaveren af kvalifikationen er kvalificeret til at forvalte små spildevandsrensningsanlæg"
 - iv) "Han/hun forventes at arbejde i tværfaglige teams og tage ansvar for processer generelt i forudsigelige og stabile situationer, der dog kan ændre sig og således kræve tilpasningsevne".
- i) Husk, at læseren af beskrivelsen ikke nødvendigvis er bekendt med den nationale kontekst. Vær opmærksom på brugen af national terminologi, som måske ikke forstås overalt, eller giv en forklaring:
- i) undgå: "Når den erhvervsfaglige *matura*-eksamen er bestået, kan de studerende deltage i et *Matura*-/erhvervsuddannelseskursus og bestå en af de generelle *matura*-eksamener for at indskrive sig på videregående og højt specialiserede uddannelser"
 - ii) hellere: "Kvalifikationen giver adgang til videregående erhvervsuddannelser og faglige uddannelser og generelle *matura*-eksamener, der er nødvendige for at blive optaget på en universitetsuddannelse"
 - iii) undgå: "Erhvervskvalifikationen inden for elektroteknik og automatiseringsteknologi er struktureret således, at uddannelsen af elektrikere er rettet mod "elektrisk kvalifikation 2" som omhandlet i lovgivningen om elektrisk sikkerhed, og uddannelsen af automatiseringsmontører er rettet mod "elektrisk kvalifikation 3"."
Hellere: angiv, at kvalifikationen giver adgang til det næste læringsniveau (elektrisk kvalifikation 2 og 3) og/eller understreg overholdelsen af regler for elektrikere.

Yderligere overvejelser og tips

- a) Hvis det bidrager til en bedre forståelse af kvalifikationens mål og orientering, gives der oplysninger om adgangsbetin- gelser og yderligere krav, rettigheder (f.eks. adgang til lovregulerede kvalifikationer) og/eller om, hvordan kvalifikationen kan opnås. Eksempler:
- i) "Indehaveren af kvalifikationen "elektrotekniker" (EQF/NQF 4) kan installere, trække kabler, tilslutte og idriftsætte installationer i boliger [...]. For at kunne udføre visse opgaver og/eller i visse situationer er supplerende certifikater et krav eller ønskeligt"

- ii) "Kvalifikationen kan opnås under grunduddannelsen, hvis den lærende er ansat i en anerkendt sundhedsinstitution under kurset"
- iii) "Kvalifikationen kan opnås efter en treårig vekseluddannelse i uddannelsesvirksomheden og på erhvervsskolen".
- b) Hvis det er relevant, præciseres det, om indehaveren har opnået specialiseret læring på grund af eksisterende specialiseringer eller valgfrie enheder/moduler. Eksempel:
 - i) "Indehaveren af kvalifikationen kan have flere specialiserede færdigheder inden for vejledning om hår- og skønhedspleje, hudpleje, klipping og barbering, afhængigt af det valgte kompetenceområde. Kompetencen kan udvides yderligere med valgfrie enheder på alle områder".

B2 – Læringsudbytte i punktform

Efter den indledende erklæring om kvalifikationernes overordnede mål og orientering bør beskrivelsen opliste de vigtigste læringsudbytter i punktform.

Tabel 3. **Læringsudbytte i punktform**

Beskrivelse af kvalifikationens overordnede mål og orientering	Indehaveren af kvalifikationen.....
Opstilling af læringsudbytte i punktform	Han/hun kan: 1) 2) 3) ...

Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer.

De vigtigste læringsudbytter opstillet i punktform bør omhandle og fremhæve tre centrale aspekter:

- B.2.1. Bredde/omfang af den opnåede læring
- B.2.2. Dybde/kompleksitet af den opnåede læring
- B.2.3. Kontekst.

Bredden/omfanget, dybden/kompleksiteten og konteksten behandles separat i retningslinjerne for at understrege deres relevans, men de bør ikke behandles separat eller anvendes strengt ved udarbejdelsen af de korte beskrivelser. De kan overlappe hinanden, og beskrivelserne bør interagere med og understøtte hinanden.

Ud over at skitsere de indholdsmæssige aspekter, der skal omhandles i punktopstillingerne, anbefaler retningslinjerne også en syntaktisk struktur for opstillingen af læringsresultaterne i punktform (se tabel 3).

Tekstboks 2. Definitioner af hovedbegreber

Læringens bredde/omfang handler om at tydeliggøre *omfanget* af den læring, der er opnået med kvalifikationen, og dermed at afgrænse de opnåede læringsudbytter. Det handler om at formidle oplysninger om de typer viden, der er erhvervet, og at beskrive de færdigheder og kompetencer, som indehaveren af kvalifikationen har. De læringsområder (også kaldet den horisontale dimension af kvalifikationsrammer), der er skitseret i EQF/NQF-niveaudekskriptorer, er et udgangspunkt for at reflektere over læringens bredde ⁽¹¹⁾. Se også bilag IV.

Eksempel: Indehaveren af kvalifikationen kan sammenligne og evaluere EU-landenes uddannelsespolitiske initiativer som grundlag for evidensbaseret beslutningstagning.

Eksempel: Indehaveren af kvalifikationen kan vælge og anvende den mest innovative restaureringsteknik til at bevare og beskytte historiske strukturer.

Eksempel: Indehaveren af kvalifikationen kan installere og reparere trækonstruktioner i forskellige bolig- og industribygninger.

Bemærkning: Ved omhyggeligt at vælge verberne ("sammenligne og vurdere", "vælge og anvende", "installere og reparere"), emnet ("EU-landenes uddannelsespolitiske initiativer", "innovativ restaureringsteknik", "trækonstruktioner") og ved at tilføje oplysninger om kontekst ("for at underbygge evidensbaseret beslutningstagning", "for at bevare og beskytte historiske strukturer", "i forskellige bolig- og industribygninger), vil den viden og de færdigheder og kompetencer, som indehaveren af kvalifikationen har erhvervet – herunder bredden/omfanget af læringen – fremstå tydeligere (viden om uddannelsespolitiske initiativer, teknikker til at foretage sammenligninger på tværs af landegrænser og politikevaluering eller restaurering af historiske bygninger, praktiske færdigheder inden for installation og reparation osv.).

Læringens dybde/kompleksitet handler om at tydeliggøre kompleksiteten og detaljeringsgraden af den opnåede læring. Inden for samme læringsområde (f.eks. teoretisk viden eller praktiske færdigheder) kan der opnås forskellige grader af ekspertise og færdighedsniveauer. EQF/NQF-niveaudekskriptorerne for hvert niveau

⁽¹¹⁾ I den europæiske referenceramme for kvalifikationer er de tre læringsområder 1) viden: beskrevet som teoretisk og/eller faktuel), 2) færdigheder: beskrevet som kognitive (herunder brug af logisk, intuitiv og kreativ tænkning) og praktiske (brug af praktisk håndelag og af metoder, materialer, værktøjer og instrumenter), 3) ansvar og selvstændighed: beskrevet som den lærendes evne til selvstændigt og ansvarligt at anvende viden og færdigheder. Dette kaldes også den vertikale dimension af EQF.

(også kaldet den vertikale dimension af kvalifikationsrammerne) er et udgangspunkt for at definere læringens dybde og kompleksitet ⁽¹²⁾.

Eksempel: Indehaveren af kvalifikationen kan selvstændigt udvælge og anvende de bedst egnede forskningsværktøjer til indsamling af empirisk dokumentation inden for havbiologi.

Eksempel: Indehaveren af kvalifikationen kan indsamle empirisk dokumentation under tilsyn, der bidrager til igangværende havbiologiske undersøgelser.

Bemærkning: Ved omhyggeligt at vælge verberne ("vælge og anvende", "indsamle"), emnet ("forskningsværktøj", "empirisk dokumentation") og gøre brug af kvalifikatoren "selvstændigt" og ved at tilføje oplysninger om kontekst ("til indsamling af dokumentation" eller "til støtte for havbiologiske undersøgelser") kan man tydeliggøre kompleksiteten af den erhvervede læring.

Oplysninger om kontekst: Ved udarbejdelsen af specifikke sætninger vedrørende læringsudbytte (i punktform) anvendes oplysninger om kontekst til yderligere at præcisere de opnåede læringsudbytter. Ud over verber og objekter i en grundlæggende sætning anvendes yderligere oplysninger om kontekst til at give yderligere detaljer, f.eks. om situationer, metoder og betingelser: verber eller objekter er ikke i sig selv tilstrækkelige til at belyse bredden og dybden af læringsudbytter. For at støtte denne proces indeholder disse retningslinjer også anbefalinger om den syntaktiske struktur i sætninger vedrørende læringsudbytte (se tabel 3). Samtidig kan oplysninger om kontekst bidrage til at belyse kvalifikationernes rolle og betydning i forhold til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemerne og samfundet generelt. Dette sidste aspekt bør allerede fremgå af beskrivelsen af kvalifikationens overordnede mål og orientering (B1).

Tidligere eksempler i denne illustrative boks, afsnit B1 og resten af dette afsnit indeholder eksempler på, hvordan kontekst i sætninger vedrørende læringsudbytter i punktform håndteres.

Vejledende spørgsmål

Formålet med nedenstående spørgsmål er at gøre det lettere at overveje aspekter, der kan fremhæves, ved opstillingen af læringsudbytte i punktform (B.2). Formålet er ikke at besvare alle spørgsmål direkte eller mekanisk.

- a) Hvad forventes indehaveren af kvalifikationen at vide, og på hvilket færdighedsniveau?
 - i) Generel grundlæggende viden?
 - ii) Teknisk og specialiseret viden?
- b) Hvad forventes indehaveren af kvalifikationen at kunne gøre, og på hvilket færdighedsniveau?
 - i) Praktiske færdigheder?
 - ii) Analysefærdigheder?

⁽¹²⁾ Den europæiske referenceramme for kvalifikationer har otte niveauer udtrykt som læringsresultater. Niveauerne afspejler personens færdighedsniveau, og niveau 1 er det laveste og niveau 8 det højeste færdighedsniveau. Dette kaldes også den vertikale dimension af EQF.

- iii) Grundlæggende eller avancerede?
- c) Hvad forventes der af indehaveren af kvalifikationen med hensyn til bredere, men relevante, tværgående færdigheder og kompetencer?
 - i) Færdigheder og kompetencer inden for selvledelse (f.eks. tidsstyring, læringskompetence)?
 - ii) Kommunikationsfærdigheder og -kompetencer (mundtlige og skriftlige præsentationer osv.)?
 - iii) Sociale færdigheder og kompetencer (teamwork, ledelse af andre osv.)?
 - iv) Er der andre typer potentielle færdigheder og kompetencer med direkte relevans for kvalifikationen og dens anvendelsesområde?
- d) Hvad forventes der af indehaveren af kvalifikationen, f.eks. med hensyn til evnen til at arbejde selvstændigt og tage ansvar?

Anbefalinger

- a) Fokusér på og prioritéér væsentlige læringsudbytter, der belyser kvalifikationens overordnede orientering, indhold og kompleksitet.
- b) Indehaveren af kvalifikationen bør altid være i centrum.
- c) Omhyggelig udvælgelse af handlingsverber og objekter samt oplysninger om kontekst (B.2.3) er vigtige aspekter i forbindelse med bredde (B.2.1) og dybde (B.2.2).
- d) Sætningssyntaksen med hensyn til, hvordan indholdet er organiseret, kan også understøtte forståelsen, og det anbefales at anvende følgende struktur: subjekt – handlingsverbum – objekt – kontekst ⁽¹³⁾.

Tabel 4. **Syntaks i sætninger (i punktform) vedrørende læringsresultater**

Subjekt	Handlingsverbum	Verbets objekt	Kontekst
Adverbier og adjektiver kan tilføjes, når det anses for relevant, men skal anvendes med forsigtighed			
Indehaveren af kvalifikationen...	kan forelægge	resultaterne af risikoanalysen skriftligt	således at andre har mulighed for at følge processen og kopiere resultaterne.
Han/hun...	kan skelne mellem	de miljømæssige virkninger	af kølegasser, der anvendes i kølesystemer.

⁽¹³⁾ Selv om kategorien "kontekst" i tabel 4 ikke er en "grammatisk kategori" (som verber eller navneord), anbefales det i retningslinjerne samt i Cedefops håndbog om læringsudbytte at betragte kontekst som en del af sætningssyntaksen for at sikre, at dette aspekt er belyst.

Indehaveren af kvalifikationen...	kan koordinere	det ledende personales aktiviteter	på byggepladser, hvor kompleksiteten er begrænset
Han/hun...	kan foretage	avancerede finansielle fremskrivninger	ved hjælp af værktøjer til forretningsplanlægning og til at støtte finansiell og forretningsmæssig planlægning.

Kilde: EQF- og Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer og tilpasning fra Cedefop (2022). Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook – second edition Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor.

- e) Vælg omhyggeligt verber og objekter i de enkelte sætninger, og sørg for, at de kan understøtte forståelsen af både læringens bredde/omfang (B.2.1) og dybde/kompleksitet (B.2.2) og konteksten (B.2.3). Se bilag II.

Eksempler på verber, der indikerer bredden/omfanget (B.2.1) af opnået læring:

- i) verbet "installere" kan indikere erhvervelse af praktiske færdigheder, mens verbet "forske" kan indikere analytiske færdigheder
- ii) Bemærk, at praktiske eller analytiske færdigheder kan have samme kompleksitetsniveau, og i dette tilfælde indikerer betydningen af verberne læringens bredde/omfang. De to verber kan også være en del af den samme kvalifikation.

Eksempler på forskellige objekter, der indikerer bredden/omfanget (B.2.1) af opnået læring:

- i) "Han/hun kan sammenligne politiske initiativer..." er ikke det samme som "Han/hun kan sammenligne budgetindtægter..." eller "Han/hun kan sammenligne byggeteknologier..."
- ii) bemærk, at disse læringsudbytter kan være på samme kompleksitetsniveau.

Eksempler på verber, der indikerer dybden/kompleksiteten (B.2.2) af opnået læring:

- i) verber såsom "evaluere og forbedre", "lede" "analysere og optimere" kan påvise større kompleksitet sammenlignet med verber såsom "bistå", "gentage", "gennemføre" og "kontrollere".

Eksempler på forskellige objekter med samme verber, der har betydning for forståelsen af dybden/kompleksiteten (B.2.2) af opnået læring Dette viser vigtigheden af omhyggeligt at vælge sætningens og læringens objekt.

- i) "Han/hun kan analysere kundefeedback indsamlet via strukturerede og foruddefinerede onlineundersøgelser" er ikke det samme som "han/hun kan analysere genetiske sekvenser for at skræddersy

medicinske behandlinger", "Han/hun kan udarbejde enkle resuméer" er ikke det samme som "han/hun kan udarbejde et omfattende forskningsforslag".

Eksempler på verber, der indikerer konteksten (B.2.3) for anvendelsen af læringen og/eller, hvad indehaverne kan gøre med de opnåede kvalifikationer:

- i) brugen af verber som "samle", "opføre", "bygge" kan indikere, at kvalifikationen hovedsagelig forbereder til job, der kræver praktiske færdigheder
- ii) brugen af verber som "analysere", "beskrive", "lave udkast" kan indikere, at kvalifikationen hovedsagelig (eller også) forbereder til job, der kræver analytiske færdigheder, eller til videre læring.

Eksempler på objekter, der indikerer konteksten for anvendelsen af læringen og/eller, hvad indehaverne kan gøre med kvalifikationen:

- i) indehaveren kan "analysere retssager..." og vejlede et retligt miljø om relevansen af resultaterne heraf.
 - ii) indehaveren kan "gennemføre laboratorieforsøg..." og vejlede laboratorier om relevansen af resultaterne heraf.
- f) Oplys om kontekst (f.eks. om betingelser, situationer, metoder, mål) for at øge forståelsen af læringens omfang/bredde (B.2.1) og dybde/kompleksitet (B.2.2) og af, hvor de opnåede læringsudbytter kan anvendes. Eksempler:
- i) "Han/hun kan analysere retssager for at vurdere de retlige konsekvenser og give klienter velinformerede anbefalinger"
 - ii) "Han/hun kan analysere retssager og undersøge juridiske teorier for at bidrage til udgivelsen af videnskabelige artikler"
 - iii) "Han/hun kan udføre laboratorieforsøg for at påvise grundlæggende kemiske reaktioner og principper for unge elever"
 - iv) "Han/hun kan udføre laboratorieforsøg for at vurdere effektiviteten af lægemidler"
 - v) "Han/hun kan interagere på engelsk som uafhængig bruger på områder inden for turistinformation og hotelindkvartering"
 - vi) "Han/hun kan anvende computersystemer og software til simple grafiske to- og tredimensionelle præsentationer"
 - vii) "Han/hun kan forstærke bygningskonstruktioner og -dele i henhold til nationale retningslinjer for afdækning, forankring og splejsning".
- g) Ved brug af kvalifikatorer (adverbier og adjektiver) sørg for, at de bidrager til større præcision, og undgå derfor vage/generelle adjektiver. Se bilag IV. Eksempler på adjektiver, der kan tydeliggøre læringens dybde/kompleksitet:
- i) indehaveren kan "udvikle simple computerprogrammer til databehandling og visualisering"

- ii) indehaveren kan "selvstændigt identificere materialer og værktøjer til fremstilling af vandtætte tage"
 - iii) indehaveren kan "udføre rutinemæssige opgaver efter instruktion, herunder kirurgiske indgreb".
- h) Oplys om viden og færdigheder, herunder tværgående færdigheder, hvor det er relevant, på en sammenhængende og integreret måde:
- i) undgå: at opdele viden og færdigheder i separate lister eller opliste elementer for henholdsvis bredde og dybde hver for sig.
 - ii) tænk over, om viden og færdigheder kan præsenteres sammen, eller om det kan antages/underforstås, at de hænger sammen. Eksempler:
 - han/hun kan "færdiggøre en elektrisk installation i henhold til gældende regler for sundhed og sikkerhed"
 - han/hun kan "udforme og implementere algoritmer til analyse af tendenser på de finansielle markeder"
 - Han/hun kan "udføre skønhedsbehandlinger og vejlede kunder i egenpleje af huden og brug af produkterne".
- i) Tænk over kvalifikationens mål og orientering for at finde en balance, f.eks. mellem grundlæggende viden (f.eks. grundlæggende matematik, naturvidenskab, sprog), avanceret viden, avancerede specialiserede og tekniske færdigheder (f.eks. relateret til en opgave eller funktion), eller tværgående færdigheder og kompetencer (f.eks. problemløsning, læringskompetence og kommunikation). Den måde, beskrivelserne formuleres på, giver indsigt i, om viden, færdigheder og kompetencer, der er erhvervet, f.eks. kun er af relevans for et bestemt erhverv eller en bestemt sektor, for tværfaglige sektorer, for samfundet som helhed eller primært tjener som springbræt for yderligere læring. Eksempler:
- i) han/hun kan "benævne geometriske former og figurer..."
 - ii) han/hun kan "måle og analysere fysiske parametre for elværker og elektrisk udstyr for at identificere fejl og iværksætte foranstaltninger"
 - iii) han/hun kan "kommunikere professionelt med kolleger, kunder og besøgende personligt, telefonisk eller via skriftlig korrespondance..."
 - iv) han/hun kan "integrere grundlæggende viden om teknisk økonomi og miljøbeskyttelseshensyn i planlægningen af byggekonstruktioner"
 - v) han/hun kan "selvstændigt identificere værdierne for vigtige parametre i behandlingen og anvendelsen af sprøjtetøbeprocEDUREN"
 - vi) han/hun kan "udvælge, forberede og anvende forskellige afskårne blomster, grønt og potteplanter til blomsterarrangementer og -dekorationer"

- vii) han/hun kan "udvikle, udarbejde og evaluere regionale projekter for lokalt demokrati og styring"
- viii) han/hun kan "organisere engagerende kunstneriske aktiviteter, der er skræddersyet til børns behov, herunder i hospitalsmiljøer".
- j) Angiv det niveau af selvstændighed og ansvar, der forventes i hans/hendes eget arbejde, eller når han/hun fører tilsyn med andre. Eksempler:
 - i) han/hun kan "selvstændigt udforme, koordinere og lede uddannelsesprocesser og -projekter alene eller i samarbejde med kolleger og teams"
 - ii) han/hun kan "give tekniske instrukser til arbejdstagere og underentreprenører og kontrollere udførelsen af byggearbejdet med hensyn til kvalitet og overensstemmelse med forskrifterne"
 - iii) han/hun kan "planlægge og overvåge arbejdet og forretningsprocessen..."
 - iv) han/hun kan "bistå projektlederen i gennemførelsen af opgaver"
 - v) han/hun kan "selvstændigt udarbejde implementeringsplaner for bygningskonstruktioner og om nødvendigt tilpasse dem under gennemførelsen af byggeprojektet"
 - vi) han/hun kan "selvstændigt fastlægge dimensionerne af bygningselementer, men ikke forbinde dem til helheder (bygninger), og kan derfor endnu ikke planlægge komplette bygninger"
 - vii) han/hun kan "selvstændigt og kreativt udføre specifikke enkle anlægsopgaver og mere komplekse opgaver i en gruppe".
- k) Vælg handlingsverber omhyggeligt, og undgå vage verber. Se bilag II.
- l) Brug aktiv og ikke passiv form og opbyg sætningerne omkring verbet. Eksempler:
 - i) undgå: "Patientens musklers sundhed kan vurderes [...]"
 - ii) hellere: "Indehaveren af kvalifikationen kan vurdere patientens musklers sundhed med henblik på at tilbyde personlige behandlinger for at lindre smerter og forbedre mobiliteten".
- m) Undgå at bruge verber som navneord:
 - i) undgå: "Samarbejde om udformning og udvikling af modellen..."
 - ii) hellere: "Han/hun samarbejder om designet..."
 - iii) undgå: "Han/hun har vist, at vedkommende har kompetence til at bygge, installere, vedligeholde og renovere trækonstruktioner til forskellige bygningstyper"
 - iv) hellere: "Han/hun kan bygge, installere, vedligeholde og renovere trækonstruktioner ..."
- n) Undgå gentagelser og komplekse sætningsstrukturer.

- o) Udtryk læringens dybde og kompleksitet i overensstemmelse med EQF/NQF-deskriptorer, men sørg for at definere specifikke og detaljerede læringsudbytte i forhold til den specifikke kvalifikation ⁽¹⁴⁾.

Yderligere overvejelser og tips

- a) Hver sætning kan kombinere mere end ét verbum, men de bør helst henvise til det samme objekt/navneord og skildre en logisk sekvens med stigende kompleksitet (ellers vil det øge tvetydigheden og kompleksiteten). Se bilag II.
- i) Eksempel på kombination af verber, der kan vise stigende kompleksitet:
 - Han/hun kan "planlægge, koordinere og overvåge logistikkoncepter og byggepladsfaciliteter, herunder sikkerhed ved arbejde på stilladser".
 - ii) Undgå: Han/hun kan "planlægge forskalling, armering og støbning af nye konstruktioner og vedligeholdelse af byggematerialer og vurdere omkostninger, tidsforbrug og arbejdets miljøpåvirkning".
 - iii) Hellere: Indehaveren af kvalifikationerne kan planlægge forskalling, forstærke og støbe nye konstruktioner og vedligeholde byggematerialer.
 - iv) Vurdere omkostninger, tidsforbrug og arbejdets miljøpåvirkning.
- b) Mens EQF-/NQF-niveauet for en kvalifikation er udtryk for kvalifikationens "samlede eller gennemsnitlige niveau" (dens "tyngdepunkt") under hensyntagen til alle elementer, kan kompleksitetsniveauet i forbindelse med specifikke individuelle læringsudbytter i punktform være lavere/højere end dette gennemsnit. Selv om der forventes visse forskelle, bør disse ikke være for store, da dette ville rejse spørgsmål om kvalifikationens overordnede sammenhæng.
- c) Det er vigtigt at være opmærksom på forskellen mellem det, der kan observeres direkte og utvetydigt (en murers evne til at lægge mursten på mursten), og det, der er mere komplekst at observere (en murers evne til at planlægge og samarbejde med andre faggrupper på byggepladsen). Færdigheder, der er vanskelige at observere, er også afgørende og skal behandles og identificeres systematisk.
- d) Verber, der udtrykker observerbare og målbare handlinger, bidrager til at gøre beskrivelserne mindre vage.

⁽¹⁴⁾ NQF-deskriptorer er typisk på et generelt niveau, fordi de dækker en bred vifte af kvalifikationer. Læringsudbytte til beskrivelse af individuelle kvalifikationer skal være mere detaljerede og specifikke og samtidig hænge sammen med EQF/NQF-niveaudeskriptorer.

- e) Læringsresultater, som det er vanskeligt at observere eller måle direkte, skal beskrives ved at redegøre nøje for mål og kontekst.
- f) I betragtning af begrænsningerne i beskrivelsens længde som foreslået i disse retningslinjer kan interessenterne beslutte, om og hvordan der skal skelnes mellem obligatoriske og supplerende (valgfrie) resultater.

Akronymer

Cedefop	Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse
ELM	Europæisk læringsmodel
EQF	Europæisk kvalifikationsramme
ETF	Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut
NQF	National kvalifikationsramme
QDR	Qualification Dataset Register
VET	Erhvervsuddannelse

Bilag

Bilag I. Eksempler på korte læringsudbyttebaserede beskrivelser af kvalifikationer

Følgende "mønstereksempler" på en kort beskrivelse har til formål at vise en praktisk anvendelse af retningslinjerne og gøre det klart, hvordan retningslinjerne kan udmøntes. De bygger på eksisterende nationale beskrivelser udviklet ved brug af retningslinjerne inden for rammerne af projektgruppen, og de er blevet justeret og revideret af medlemmer af projektgruppen, således at de er bedre tilpasset anbefalingerne i retningslinjerne.

Kvalifikation: klinisk psykolog
Den kliniske psykolog (EQF/NQF 7) udvikler og anvender teorierne, metoderne og teknikkerne for videnskabelig klinisk psykologi i forbindelse med sundhedsfremme, screening, psykologisk diagnosticering og evaluering af sundhedsproblemer samt forebyggelse, vejledning og behandling af personer med pleje- eller støttebehov. Ved at gøre dette støttes sundhedsbrugere fra starten både ved at arbejde med deres udvikling og ved at optimere deres funktionelle uafhængighed og trivsel. Det er en forudsætning for udøvelsen af erhvervet at have autorisation som klinisk psykolog som fastsat i lov om udøvelsen af erhvervet som psykolog.

Den kliniske psykolog kan:

- a) udarbejde en psykologisk evaluering
- b) tilbyde interventioner for at lindre lidelser og fremme enkeltpersoners, grupper og organisationers sundhed og trivsel
- c) generere forskning og resultater, der bidrager til den faglige viden, og/eller evaluere effektiviteten af forskellige faglige aktiviteter
- d) integrere forskning og klinisk ekspertise i koordinering med plejebrugere og deres kontekst
- e) anvende videnskabelig viden og videnskabelige metoder
- f) handle i overensstemmelse med det etiske kodeks
- g) udvikle og opretholde et professionelt samarbejde med klienten.
- h) udøve erhvervet på en professionel og samfundsmæssigt ansvarlig måde
- i) udvikle og vedligeholde egen ekspertise
- j) reflektere, foretage selvevaluering og selvpleje
- k) samarbejde med fagfolk fra flere fagområder.

Kvalifikation: IT-assistent

Indehaveren af kvalifikationen (EQF/NQF 4) er i stand til at sikre, at IT-systemerne fungerer gnidningsløst. Han/hun kan udvikle, tilpasse og/eller vedligeholde disse og tage sig af brugerne. Han/hun har praktisk viden inden for datalogi, elektroteknik og produktionsteknik.

Han/hun arbejder selvstændigt og/eller som en del af et team i virksomheder, der udvikler og tilbyder informations- og kommunikationsteknologiprodukter og -tjenester, eller i offentlige myndigheder og institutioner.

Der er tale om en skolebaseret grundlæggende erhvervsuddannelse. Det er også muligt at opnå en kvalifikation der giver adgang til videregående uddannelse.

Indehaveren af kvalifikationen kan:

- a) analysere, vurdere og optimere operationelle processer, arbejdsgange og rammebetingelser for anvendelsen af IT-systemer
- b) udforme arbejdsprocesser ved hjælp af tekniske og organisatoriske hjælpemidler
- c) udvikle og tilpasse applikationssoftware til operationelle processer
- d) analysere, planlægge, opbygge, idriftsætte og opkoble IT-systemer
- e) analysere, opbygge, forbinde til IT-systemer, programmere og idriftsætte automatiseringssystemer
- f) planlægge, oprette og vedligeholde databaser ved hjælp af passende programmeringssprog og softwareudviklingsværktøjer
- g) sikre energiforsyningen til IT-systemer og optimere energiforbruget
- h) overholde industrielle og lovgivningsmæssige standarder og forskrifter samt anvende tekniske regler og forskrifter
- i) observere datasikkerhed, databeskyttelse og ophavsrettigheder
- j) forme og reflektere over arbejdsmiljøet og arbejdsprocesserne på en ansvarlig måde
- k) anvende standarder og retningslinjer for at sikre proces- og produktkvalitet
- l) samarbejde og kommunikere i teams
- m) analysere kundernes krav og rådgive kunderne herunder på engelsk
- n) indhente, udarbejde og fremlægge oplysninger og dokumenter på engelsk i forbindelse med aktiviteten.

Kvalifikation: betonarbejder

Betonarbejderen (EQF/NQF 4) kan planlægge forskalling, forstærke og støbe nye bygnings- og byggekonstruktioner samt vedligeholde eksisterende bygninger. Indehaveren af kvalifikationen kan bygge boliger, erhvervsbygninger, hospitaler, skoler og dæmninger. Kvalifikationen kan opnås efter fire års vekseluddannelse mellem uddannelsesvirksomheden og erhvervsskolen. Kompetencen kan udvides yderligere med videregående erhvervsuddannelse på EQF-niveau 5.

Indehaveren af kvalifikationen kan:

- a) arbejde selvstændigt ud fra bygningsinformationsmodeller, tegninger, beskrivelser og præfabrikerede løsninger
- b) vurdere omkostningerne, tidsforbruget og arbejdets miljøpåvirkning
- c) forskalle konstruktioner og bygningsdele, der anvender traditionel forskalling og systemforskalling
- d) forstærke konstruktioner og bygningsdele i henhold til beskrivelser af afdækning, forankring og splejsning
- e) redegøre for arbejdsprocesser ved brug af præfabrikerede og traditionelle metoder
- f) støbe forskellige konstruktionsdele og gulve og vurdere konsekvenserne af forskellige støbetryk
- g) sortere og håndtere affald i henhold til gældende regler, genbruge materialer og overveje konsekvenserne af ukorrekt håndtering
- h) redegøre for og anvende kvalitetssikringssystemer, udføre arbejdet i overensstemmelse med de gældende krav til sundhed, miljø og sikkerhed og overveje konsekvenserne af ikke at overholde kravene
- i) vurdere risici i overensstemmelse med gældende regler og foretage en sikker jobanalyse
- j) arbejde i henhold til regler og aftaler, der regulerer arbejdsvilkårene i erhvervet, og forklare arbejdsgiverens og arbejdstagerens pligter og rettigheder
- k) reflektere over de krav og forventninger, der stilles til et ligeværdigt og inkluderende fagligt fællesskab.

Bilag II. Handlingsverber

Tvetydige og præcise verber: Cedefops håndbog om læringsudbytte ⁽¹⁵⁾

Tvetydige		Præcise	
Vide	Forstå betydningen af	Skelne mellem	Skrive
Forstå	Blive fortrolig med	Differentiere	Citere
Nyde godt af	Mene	Montere	Opføre
Bestemme	Være opmærksom på	Tilpasse	Holde op imod
Værdsætte	Indse	Identificere	Sammenligne
		Løse	Opliste

Handlingsverber hentet fra nationale kvalifikationer og andet materiale indhentet og analyseret af EQF-Europass-projektgruppen om korte læringsudbyttebaserede beskrivelser ⁽¹⁶⁾

Brede/generelle handlingsverber					
bruge	præstere	afslutte	definere	træffe	tilfredsstille
arbejde	fastsætte	overveje	tillade	handle	påtage sig
foretage	opbevare	notere sig	bringe	gøre	tage sig af
gøre	fortsætte	sætte	bestemme	tag hensyn til	
give	udfylde	handle	besidde	vise	

Præcise handlingsverber					
anvende	acceptere	opføre	iværksætte	udforme	rette
kontrollere	føre an	finde en løsning	organisere	håndhæve	anslå
identificere	konfigurere	eliminere	erhverve	tjene	lære
forberede	justere	konsultere	selvevaluere	beregne	pakke
påvise	optimere	konkludere	reproducere	erstatte	levere
udvikle	indhente	finde	vejlede	opsummere	bemærke
analysere	genopbygge	iværksætte	afmontere	etablere	håndtere
producere	overholde	tælle	ledsage	støtte	afprøve
kommunikere	tilse	dividere	realisere	gribe ind	reparere
deltage	fremstille	lede	reagere	skille ad	rapportere
behandle	møde	gentage	afhjælpe	samarbejde	sælge
planlægge	modtage	vejlede	foregribe	returnere	slå op
implementere	anerkende	afsløre	fastgøre	forsikre	udføre
installere	formulere	programmere	indsætte	overføre	standardisere

⁽¹⁵⁾ Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook – second edition* Den Europæiske Unions Publikationskontor.

⁽¹⁶⁾ Listerne indeholder eksempler på verber, der anvendes i NQF-niveaudekskriptorer, samt listen over handlingsverber i [retningslinjerne for udformning af nationale læseplaner i Norge](#), godkendt af det norske undervisnings- og forskningsministerium og det samiske parlament den 26. juni 2018 og revideret den 10. oktober 2018 i Oslo:

Præcise handlingsverber					
respekttere	færdiggøre	forklare	begrænse	uddybe	strukturere
integrere	opdatere	lave udkast	afmærke	retfærdiggør e	indføje
vedligeholde	dokumenter e	fremme	bistå	forhandle	opfylde
beskrive	formidle	tænke over	finjustere	visualisere	vurdere
overvåg	mål	vurdere	designer	sammenlign e	oprette
styre	læse	foreslå	samle sammen	beslutte	tilslutte
vælge	samle	arbejde sammen	kalibrere	delegere	skitsere
præsentere	rådgive	besvare	uddrage	følge op	forbedre
følge	opbygge	tilpasse	skrive	se på	dele
præsentere	gemme	beherske	rehabiliterer	opdage	kombinere
sikre	koordinere	underrette	passe på	sælge	præcisere
forebygge	bestille	løse	opnå	demontere	udveksle
skabe	evaluere	undersøge	forvalte	sammenfatte	angive
behandle	organisere	tegne	sammenfatt e	ændre	verificere
placere	udvælge	vedtage	tage del i	renovere	styrke
tilvejebringe	inkludere	forpligte sig	fortolke	tildele	forsyne
gøre status	validere	godkende	vedrøre	transformere	gennemføre
inddrage	mobilisere	omorganisere	beskytte	bedømme	konceptualiser e
føre an	søge	instruere	indføre	fuldføre	kritisere
føre tilsyn med	revidere	køre	forske	diagnosticer e	genoprette
eksperimentere	validere				

Eksempler på kombination af handlingsverber med samme objekt, der kan vise stigende kompleksitet	
Designere og implementere	Opbevare og vedligeholde
Implementere og dokumentere	Styre og behandle
Sikre og dokumentere	Identificere og igangsætte
Installere og konfigurere	Identificere og forebygge
Installere og kontrollere	Identificere og overvåge
Samle og installere	Identificere og foreslå
Organisere og kontrollere	Pakke og levere
Opføre og kontrollere	Samle og indsætte
Kontrollere og efterleve	Forberede, identificere og forklare
Planlægge og organisere	Planlægge, forberede og gennemføre
Planlægge og skitsere	Koordinere, forberede og tilse
Planlægge og gennemføre	Overvåge, planlægge og rapportere
Måle og analysere	Udvikle, skabe og støtte
Analysere og forvalte	Udvikle, skrive og evaluere

Eksempler på kombination af handlingsverber med samme objekt, der kan vise stigende kompleksitet	
Analysere og sammenligne	Gennemføre, integrere og kontrollere
Fortolke og anvende	Analysere, afhjælpe og vedligeholde
Informere og rådgive	Søge efter, analysere og vurdere
Rådgive og vejlede	Påvise, integrere og anvende
Samarbejde og kommunikere	Identificere, vælge og analysere
Kommunikere og forhandle	Analysere, evaluere og forbedre
Forberede og afslutte	Lede, overvåge og reagere
Udarbejde og samle	Koordinere, lede og justere
Forpligte sig og organisere	Bygge, installere, genopbygge, vedligeholde og rehabilitere
Producere og præsentere	Montere, samle, skille ad og afmontere
Udvikle og tilpasse	

Bilag III. Kvalifikatorer (adjektiver og adverbier)

Eksempler på kvalifikatorer hentet fra niveaudekskriptorer i nationale kvalifikationsrammer med henvisninger til EQF ⁽¹⁷⁾

Eksempler på brede/generelle kvalifikatorer		
Sikker	Central	Behørig/behørigt
Relevant	Særlig	Passende/på passende vis
Meget	Bred/bredt	Vellykket
Forskellig	Korrekt	Sædvanlig/sædvanligvis
God	Effektiv/effektivt	Vigtig
Påkrævet	Omfattende	

Eksempel på kvalifikatorer (adverbier eller adjektiver), der kan bidrage til at formidle kompleksitetsniveauer		
Grundlæggende	Avanceret	Fuldstændig/afsluttet
Velkendt	ikke velkendt	Kompleks/kompliceret
Enkel	Selvstændig/selvstændigt	Innovativ/innovativt
Gentagen	Kreativ/kreativt	Ledelsesmæssig
Struktureret	Uafhængig/uafhængigt	Original/originalitet
Defineret	Specialiseret	Betydelig
Rutinemæssig	Ny	Ansvarlig/ansvarligt
Elementær	Kritisk	Strategisk
Tildelt	Udtømmende	Uforudset
Integreret	Ikke-rutinemæssig	Konceptuel/konceptuelt
Ikke-specialiseret	Uforudsigelig	Forudsigelig/forudsigeligt
Begrænset	Dybtgående	Delvis
Daglig	Foruddefineret/forudbestemt	Sofistikeret

⁽¹⁷⁾ NQF-niveaudekskriptorerne, der er offentliggjort på engelsk, findes i Cedefop (2018). *Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries*. Den Europæiske Unions Publikationskontor. For lande, der har fremsendt opdaterede henvisningsrapporter efter 2016, blev den opdaterede henvisningsrapport anvendt.

Bilag IV. Europæisk referenceramme for kvalifikationer: niveaudekriptorer ⁽¹⁸⁾

	Viden	Færdigheder	Ansvar og selvstændighed	
	I forbindelse med EQF beskrives viden som teoretisk og/eller faktuel.	I forbindelse med EQF beskrives færdigheder som kognitive (herunder brug af logisk, intuitiv og kreativ tænkning) og praktiske (brug af praktisk håndelag og af metoder, materialer, værktøjer og instrumenter)	I forbindelse med EQF beskrives ansvar og selvstændighed som den lærendes evne til selvstændigt og ansvarligt at anvende viden og færdigheder.	
Niveau 1	Generel grundlæggende viden	Grundlæggende færdigheder til at udføre simple opgaver	Arbejde eller studere under direkte opsyn under strukturerede forhold	Niveau 1
Niveau 2	Faktuel grundlæggende viden inden for et arbejds- eller studieområde	Kognitive eller praktiske grundlæggende færdigheder, der kræves for at anvende relevant information med henblik på at udføre opgaver og løse rutineprægede problemer ved hjælp af simple regler og værktøjer.	Arbejde eller studere under opsyn med en vis grad af selvstændighed	Niveau 2
Niveau 3	Viden om fakta, principper, processer og generelle begreber inden for et arbejds- eller studieområde	Et sæt kognitive og praktiske færdigheder, der kræves for at udføre opgaver og løse problemer ved at udvælge og anvende grundlæggende metoder, værktøjer, materialer og information.	Tage ansvaret for færdiggørelsen af arbejds- eller studieopgaver, tilpasse egen adfærd til omstændigheder i løsning af problemer.	Niveau 3
Niveau 4	Faktuel og teoretisk viden i en bredere kontekst inden for et arbejds- eller studieområde	Et sæt kognitive og praktiske færdigheder, der kræves for at finde løsninger på specifikke problemer inden for et	Udøve selvledelse inden for arbejds- eller studierammer, der normalt er forudsigelige, men som er genstand for forandringer,	Niveau 4

⁽¹⁸⁾ Hvert af de otte EQF-niveauer er defineret ved et sæt deskriptorer, der angiver de læringsresultater, som er relevante for kvalifikationer på det pågældende niveau i ethvert kvalifikationssystem. Læringsudbytte er en opgørelse over, hvad en lærende ved, forstår og er i stand til at udføre efter en afsluttet læringsproces, og som defineres i form af viden, færdigheder og ansvar og selvstændighed. Kilde: EQF-henstilling 2017

	Viden	Færdigheder	Ansvar og selvstændighed	
		arbejds- eller studieområde.	overvåge rutinearbejde, der udføres af andre personer, tage en del af ansvaret for evaluering og forbedring af arbejds- og studieaktiviteter.	
Niveau 5	Alsiddig, specialiseret, faktuel og teoretisk viden inden for et arbejds- eller studieområde og bevidsthed om grænserne for denne viden.	Et alsidigt sæt kognitive og praktiske færdigheder, der kræves for at udvikle kreative løsninger på abstrakte problemer.	Udøve ledelse og supervision i forbindelse med arbejds- eller studieaktiviteter, hvor der sker uforudsigelige ændringer, evaluere og udvikle egne og andres præstationer.	Niveau 5
Niveau 6	Avanceret viden inden for et arbejds- eller studieområde, der omfatter kritisk forståelse af teorier og principper	Avancerede færdigheder, der afspejler professionalisme og nytænkning, som kræves for at løse komplekse og uforudsigelige problemer inden for et specialiseret arbejds- eller studieområde.	Forvalte komplekse tekniske eller faglige aktiviteter eller projekter og tage ansvaret for at træffe beslutninger i uforudsigelige arbejds- eller studiesituationer, tage ansvaret for forvaltningen af enkeltpersoners eller grupperes faglige udvikling.	Niveau 6
Niveau 7	Højt specialiseret viden, hvoraf en del er på forkant med udviklingen inden for et arbejds- eller studieområde, som basis for nytænkning og/eller forskning Kritisk opmærksomhed på viden på et område og ved grænsefladen mellem flere områder.	Specialiserede færdigheder til problemløsning, der kræves inden for forskning og/eller innovation, med henblik på at udvikle ny viden og procedurer og integrere viden fra forskellige områder	Forvalte og ændre arbejds- eller studiesituationer, der er komplekse, uforudsigelige og kræver nye strategiske fremgangsmåder, tage ansvaret for at bidrage til faglig viden og praksis og/eller for at evaluere grupperes strategiske præstationer	Niveau 7
Niveau 8	Viden på den absolutte forkant med udviklingen inden for et arbejds- eller studieområde og ved grænsefladen mellem områder	De mest avancerede og specialiserede færdigheder og teknikker, herunder syntese og evaluering, der kræves for at løse kritiske problemer inden for forskning og/eller innovation, og for at udvide og omdefinere eksisterende viden eller faglig praksis	Udvide betydelig myndighed, innovation, selvstændighed, videnskabelig og faglig integritet samt vedvarende forpligtelse til udviklingen af nye idéer eller processer, der er på forkant med udviklingen inden for flere arbejds- eller studieområder, herunder forskning.	Niveau 8
I referencerammen for kvalifikationer i det europæiske område for videregående uddannelser fastsættes deskriptorer for tre cyklusser, som ministrene med ansvar for videregående uddannelse godkendte på mødet i maj 2005 i Bergen inden for rammerne af Bologna-processen.				

Viden	Færdigheder	Ansvar og selvstændighed
Hver cyklusdeskriptor indeholder en generisk definition af de typiske forventninger til resultater og evner i forhold til de kvalifikationer, der afspejler afslutningen på den pågældende cyklus. Deskriptoren for den korte cyklus, som er udviklet inden for rammerne af det fælles kvalitetsinitiativ som led i Bolognaprocessen (der kan være i eller knyttet til den første cyklus), svarer til læringsresultaterne for EQF-niveau 5. Deskriptoren for den første cyklus svarer til læringsresultaterne for EQF-niveau 6. Deskriptoren for den anden cyklus svarer til læringsresultaterne for EQF-niveau 7. Deskriptoren for den tredje cyklus svarer til læringsresultaterne for EQF-niveau 8.		

Kilde: [EQF-henstilling 2017 – Niveaudekskriptorer](#).

Bilag V. Yderligere kilder og links

[URL'er tilgået 10.4.2024]

- Retningslinjerne bør anvendes til at udarbejde korte beskrivelser af [kvalifikationer offentliggjort på Europass-portal](#).
- Offentliggørelse af kvalifikationer og læringsmuligheder i Europass finder sted via [Qualification Dataset Register \(QDR\)](#).
- Data, der offentliggøres på QDR, skal offentliggøres ved brug af [den europæiske læringsmodel](#).
- Cedefops europæiske håndbog om definition, udarbejdelse og anvendelse af læringsresultater, første udgave, 2017 ⁽¹⁹⁾ og [anden udgave, 2022](#) ⁽²⁰⁾ omfatter "tommelfingerregler" for anvendelsen af læringsudbytte 2022-udgaven indeholder en omfattende liste over internationale og nationale ressourcer (vejlednings- og forskningsmateriale), der kan anvendes i forbindelse med definitionen, udarbejdelsen og anvendelsen af læringsudbytte i forskellige sammenhænge (vurdering, læseplaner, kvalifikationer osv.).
- [Henstilling fra 2017 om den europæiske referenceramme for kvalifikationer \(EQF\)](#) Rådets henstilling af 22. maj 2017 om den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008 om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring.
- Cedefop-publikation (2018) [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#) omfatter NQF-niveaudekskriptorer.
- Europa-Kommissionen. (2017). [ESCO European Skills, Competences, Qualifications and Occupations](#).
- United States. Department of Labor. [O'Net Occupational Information Network](#).
- [Ramme for nøglekompetencer](#). Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring. Rådet for Den Europæiske Union (2018).
- [The entrepreneurship competence framework \(EntreComp\)](#). Europa-Kommissionen, Det Fælles Forskningscenter. (2016).

⁽¹⁹⁾ Cedefop (2017). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#). Den Europæiske Unions Publikationskontor.

⁽²⁰⁾ Cedefop (2022). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook – second edition](#) Den Europæiske Unions Publikationskontor.

- [The digital competence framework for citizens \(DigComp 2.2\)](#). Europa-Kommissionen, Det Fælles Forskningscenter (2022).
- [Reference framework of competences for democratic culture \(RFCDC\)](#). Europarådet (2013).
- [Europæisk oversigt over nationale kvalifikationsrammer \(NQF'er\)](#). Cedefop (2022).
- Yderligere oplysninger på nationalt plan om NQF'er findes på NQF's websted og i NQF's databaser. <https://europass.europa.eu/da/europass-vaerktoejer/den-europaeiske-referenceramme-kvalifikationer/nationale-kvalifikationsrammer> Links til websteder og databaser samt kontaktoplysninger for NQF-koordineringspunkter er tilgængelige pr. land.

Resumé

I retningslinjerne opstilles fælles principper for udvikling af korte, læringsudbyttebaserede beskrivelser af alle kvalifikationer. Disse er afgørende for kvalifikationsdatabaser og -registre.

Dette initiativ er en del af en bredere europæisk indsats for at øge gennemsigtigheden af kvalifikationer på tværs af lande, lette mobiliteten og støtte livslang læring.

Betydelige fremskridt med de nationale kvalifikationsrammer (NQF) og anvendelsen af læringsudbytte i Europa har øget forståelsen og overførbareheden af kvalifikationer. Strukturering af korte beskrivelser af kvalifikationer og læringsudbytte forbedrer konsekvent gennemsigtigheden og sammenligneligheden og letter deres tilgængelighed og anvendelse i digitale miljøer.

Korte beskrivelser giver lærende, arbejdsgivere, uddannelsesudbydere og andre hurtig adgang til oplysninger om læringsudbytte og supplerer fuldstændige nationale beskrivelser.

Publikationen indeholder anbefalinger om de formelle aspekter (længde, format) og indhold (omfang, kompleksitet, kontekst) af disse beskrivelser. Den omfatter også praktiske ressourcer såsom lister over handlingsverber og kvalifikatorer, der kan gøre det nemmere at beskrive læringsresultaterne af kvalifikationer klart.

EUROPÆISKE RETNINGSLINJER FOR UDVIKLING OG UDARBEJDELSE AF KORTE LÆRINGSUDBYTTEBESKRIVELSER AF KVALIFIKATIONER

I retningslinjerne opstilles fælles principper for udvikling af korte, læringsudbyttebaserede beskrivelser af alle kvalifikationer. Disse er afgørende for kvalifikationsdatabaser og -registre.

Dette initiativ er en del af en bredere europæisk indsats for at øge gennemsigtigheden af kvalifikationer på tværs af lande, lette mobiliteten og støtte livslang læring.

Betydelige fremskridt med de nationale kvalifikationsrammer (NQF) og anvendelsen af læringsudbytte i Europa har øget forståelsen og overførbareheden af kvalifikationer. Strukturering af korte beskrivelser af kvalifikationer og læringsudbytte forbedrer konsekvent gennemsigtigheden og sammenligneligheden og letter deres tilgængelighed og anvendelse i digitale miljøer.

Korte beskrivelser giver lærende, arbejdsgivere, uddannelsesudbydere og andre hurtig adgang til oplysninger om læringsudbytte og supplerer fuldstændige nationale beskrivelser.

Publikationen indeholder anbefalinger om de formelle aspekter (længde, format) og indhold (omfang, kompleksitet, kontekst) af disse beskrivelser. Den omfatter også praktiske ressourcer såsom lister over handlingsverber og kvalifikatorer, der kan gøre det nemmere at beskrive læringsresultaterne af kvalifikationer klart.



CEDEFOP

Det Europæiske Center for Udvikling
af Erhvervsuddannelse

Europe 123, Thessaloniki (Pylaia), GRÆKENLAND
Postadresse: Cedefop service post, 570 01 Thermi, GRÆKENLAND
Tlf. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu



**Den Europæiske Unions
Publikationskontor**

Ret | Data | Publikationer